

Plenair Debat

LNv

21 december 2023

Volgende week spreekt u met beide minister van en voor LNv over het landbouw- en natuurbeleid. Graag geven wij u vanuit de provincies enkele zorgen mee voor het debat en bieden wij u onze propositie aan.

Koplopersprojecten snel uitvoeren, stel 1,36 miljard snel beschikbaar

Hoewel het transitiefonds nog op zich laat wachten, geeft minister van der Wal aan geld beschikbaar te willen stellen voor deze projecten in de gebiedenaanpak. Er staan al veel projecten klaar waar provincies en hun gebiedspartners nu al mee aan de slag willen. Daarvoor moet de 1,36 miljard hiervoor op de LNv begroting zo snel mogelijk vrijgegeven worden. Zonder deze gelden dreigt stilstand in de gebieden.

Projecten komen uit de gebieden, mensen rekenen op de overheid

De middelen zijn nodig om voortgang te blijven houden. Er zit energie in de gebieden, die willen we behouden. Nu uitstellen van de verwachte gelden uit het transitiefonds kan het vertrouwen in de overheid schaden en zet de gebiedsaanpak onder druk.

Laat 2024 geen verloren jaar zijn, zorg voor voldoende uitvoeringsgeld

Eerder riepen de provincies de minister al op om 2023 geen verloren jaar te laten zijn. Toen is 500 mln beschikbaar gesteld voor projecten. Nadat middelen hiervoor in eerste instantie op zich lieten wachten konden de provincies hiermee op gang komen. Het tempo dat nodig is, vraagt ook nu weer om middelen vanuit het Rijk om voortgang te kunnen blijven maken. De provincies zijn al lang aan de slag en hebben projecten voorgefinancierd in goed overleg met de minister. Provincies vertrouwen er wel op dat de voorgeschoten middelen ook vanuit het Rijk gedekt worden. De provincies vragen tevens aandacht voor de kosten voor de uitvoering.

Commitment tonen en vertrouwen terugwinnen

Gebiedsprocessen horen bij de provincies en vragen een langjarige investering in tijd, geld en zorgvuldigheid. Op die manier willen provincies concreet vorm geven aan de ontwikkeling van het landelijk gebied. Om daarin te slagen is ook het commitment van het rijk nodig dat de benodigde middelen en instrumenten beschikbaar komen. De financiering van de projecten die nu van start kunnen is daarin een essentiële stap.

Naar een rekenkundige ondergrens

De provincies willen een wetenschappelijk onderbouwde en juridisch geborgde (hogere) rekenkundige ondergrens, als alternatief voor de huidige 0,005 mol/ha/ja waarop projecten nu worden afgerekend. Projecten met relatief weinig stikstof kunnen dan sneller doorgaan en ook voor veel PAS-melders is dit een oplossing. Voor alle stikstofdepositie beneden de ondergrens, die dan niet langer wordt toegerekend aan projecten maar opgaat in de deken, willen de provincies samen met het Rijk ambitieus emissiebeleid formuleren en invoeren. Met ambitieus emissiebeleid is de overheid, veel meer dan via vergunningverlening, in staat om tot stikstofdaling ten behoeve van natuurverbetering te komen.

Voer een (hogere) rekenkundige ondergrens doordacht in en juridisch getoetst door de Raad van State, om zo het risico van een nieuwe groep illegale activiteiten te voorkomen. De juridische toetsing door de Raad van State kunnen we maar één keer goed doen en vergt een interbestuurlijk afgestemde en zo compleet mogelijke onderbouwing. Die hebben we nu nog niet, maar gaan we ontwikkelen via nadere interbestuurlijke verkenning in de eerste helft van 2024.

Nitraat Verontreinigde gebieden

De provincies zijn verontrust over de implementatie van de derogatiebeschikking door minister Adema. We voorzien grote gevolgen voor agrarische ondernemers en dit werkt door in onze gebiedsprocessen. We begrijpen dat zonder dit besluit alle gebieden in Nederland de derogatie verliezen.

De opgaven voor klimaat, water en natuur zijn groot en vragen om een oplossing. Er ligt een grote opgave om in 2027 de doelen voor verbetering van de waterkwaliteit te halen. Tegelijkertijd maken we ons grote zorgen over het bieden van perspectief voor de landbouw en de leefbaarheid in het landelijk gebied.

Het is van belang dat bij toekomstige beslissingen provincies in een eerder stadium betrokken worden vanwege hun expertise en betrokkenheid bij de gebiedsprocessen. Hierbij is het van belang het eerlijke verhaal te vertellen.

Zorg voor versnelde borging van innovaties bij toestemmingsverlening

Innovaties kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de daling van stikstof, maar zijn in praktijk niet of maar beperkt bruikbaar bij toestemmingsverlening. Zet nieuwe innovaties zo snel mogelijk op de RAV lijst en geef meer prioriteit aan een goede borging bij toestemmingsverlening, zodat het gebruik van deze innovaties stand kan houden bij de rechter.

Propositie

Bijgaand de propositie ***Handen uit de mouwen voor een toekomstbestendig landelijk gebied*** die de provincies aanbieden aan de onderhandelende partijen ten behoeve van de kabinetsformatie.